

ABONAMENTUL:

Pentru orășeni 200 Lei pe an
Pentru țărani 100 Lei pe an

Pentru instituții:

Pe un an — — 400 Lei

PUBLICAȚIUNILE

se primesc la administrație.

Manuscrisele nu se
înapoiază.

ROMÂNUL

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
str. V. Goldiș (f. Românilui)
Nr. 6.

Apare săptămânal.

Redactor resp.:
prof. I. ARDELEAN

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC DIN JUD. ARAD.

LUPTA A INCEPUT

Poporul Românesc bolnav de maladia crizei economice care a bătut în toată lumea, începe să zbiere, să urle de durerea rănilor jupuite de doctorul nedebaci în mâinile căruia și-a încredințat soarta de un an și jumătate. Țăranului i-sa luat și cenușa din vatră; mai rău ca pe vremea barbarilor. Industria este nevoită să închidă porțile fiindcă pentru materia primă ce împoartă îi trebuie permis dela serviciul contingentării pe care nu-l primește decât după ce dă mâna cu toți științii, — bine înțeles nu mâna goală — și apoi ar da omul ce să facă însă nu cunoaște sfînșii, fiindcă Ministrul de Industrie când a înființat serviciul contingentării a uitat să publice „dl. deputat cutare sau persoana cutare, înlesnește eliberarea permiselor de import contra comision gras și durduciu”. Și atunci biata industrie căutând dibuind; până ajunge să împoarte ce are nevoie și să fabrice, trece timpul și marfa nu mai are căutare. Plus de aceia pătura țărănească nu cumpără că nu are cu ce!

Durerea celorlalte pături sociale care este tot atât de mare nu o mai trîmbițez, mă mulțumesc să spun că, este de ajuns să tai rădăcinile unui arbore pentruca celelalte părți să se usuce. Partidul liberal a făcut același lucru. A adus într-o situație de plâns țărănimea care este rădăcina poporului românesc fără de care copacul falnic al românismului care a suportat veacuri dearândul furtunile futuror hoardelor nu va mai dura nici două zile. De aceia partidul Național-Țărănesc vrea îngrijirea cu orice sacrificii a acestei rădăcini, dându-și seama că distrugerea ei va aduce pierirea României-Mari și libere redobândită cu atâtea lupte și sacrificii. Leul nostru abia mai geme. Țara se vaieță iar partidul liberal marele doctor atât știutor, care avea leacuri pentru toate boalele înainte de a veni la guvern; nu aude nu vede; și în loc de orice răspuns ne bagă căluș în gură ținându-ne cu stare de asediu și cenzură pentru ca țipetele noastre de desnădejde să nu-l frezească din somnul dulce ce doarme în urma ospețelor pe care le face pe spinarea noastră!

Cetățenii României s'au înșelat când și-au încredințat soarta în mâinile liberalilor. Au crezut că urletele lor din opoziție exprimă durerea pentru soarta țării; când colo ele au fost urlete de animale infometate cari ajungând la guvern s'au năpusit asupra noastră ca lăcustele distrugând totul în calea lor.

A greși însă e omenesc. Poporul Românesc a greșit (dă-mi doamne mintea Românilui după urmă) atunci când intră doctorul Național Țărănist și cel liberal a ales pe cel din urmă. Dar ceasul al 11-lea a sunat treziți-vă și scurtați jugul greu ce vă apasă. Partidul Național Țărănesc a dat alarmă; urmați-l fără șovăire, iar tu țăran Român rănit și jupuit fără de milă, încredințează-ți rănile tale în mâinile fiilor tăi care te cunosc cari sufăr la fel ca tine; partidul Național-Țărănesc eșit din sânul tău, iar nu bancherilor venefici cari te amăgesc cu lapte și miere iar în realitate îți dau otravă.

Organizarea tineretului Partidului Național-Țărănesc

Un partid viguros și constructiv nu trebuie să-și formeze cadrele la întâmplare. Viața publică pretinde prebătire și caractere; și acestea nu se deprind și nu se formează de pe o zi pe alta. Din această cauză formarea din vreme a cadrelor partidului este un imperativ de care marile organizații politice din lume au ținut și țin seamă. Tineretul formează obiect serios de preocupare atât în partidele de dreapta cât și în cele de stânga. Formațiunile mari politice contemporane organizează tineretul pentru luptă și sacrificii, îl instruește în vederea realizării obiectivelor ce fasciștii, agrarienii cehoslovaci, hitlerștii și alții.

Partidul național țărănesc vrea să pregătească tineretul român în spiritul gândirii și disciplinei lui. Acest partid afirmă caracterul său revoluționar în viața publică a țării. Formarea unui nou Stat — Statul național-țărănesc — cere o nouă pregătire, o nouă disciplină, o nouă organizare. Acest Stat nu se poate înfăptui fără contribuția tineretului, a tineretului crescut în disciplina și idealurile de viață național-țărănești.

Statutul național-țărănist, votat de congresul din Aprilie, prevede, sumar, necesitatea și normele de organizare ale Tineretului. Art. 60 din Statut spune: „Pe lângă președinția partidului și depinzând direct de aceasta, va funcționa organizația Tineretului Național-Țărănesc”. Iar art. 61 specifică: „Menirea acestei organizații este: a educa tineretul, care se pregătește pentru viața publică, în disciplina crezului și programului național-țărănesc; a cultiva în tineret conștiința drepturilor și datorităților de cetățean al Statului; a-i educa sentimentul de mândrie și demnitatea cetățenească; a-i forma caracterul și puterea de rezistență împotriva abuzurilor; a așeza pe baze culturale acțiunea de propagandă la sate și a alătura luptelor programatice avântul și idealismul tineresc; a forma echipe disciplinate și instruite pentru acțiunea directă de ridicare culturală, economică, națională și pentru execuția de programe de lucrări pe teren, de însărcinări speciale, etc.; a pregăti viitoarele cadre instruite ale partidului. Se vor organiza în acest scop cursuri speciale pentru educația Tineretului în acest spirit”.

Statul mai prevede că din organizația tineretului național-țărănesc vor putea fi primiți tineri până la vârsta de 25 ani, după care trec în organizația normală de cadre. Pentru punerea în funcțiune a noii organizații, președintele partidului va putea desemna persoane, fără considerație de lărstă, pe timp de un an.

Dl. Mihalache, președintele partidului a întocmit un proiect de regulament de funcționare a organizației Tineretului. Potrivit acestui proiect de regulament, din care extragem câteva dispozițiuni, organizația Tineretului constă din: Organizația centrală, Organizații regionale, județene și locale.

Organizația centrală e formată dintr'un comitet executiv central, secretarul general și din și din comitetul central compus din comitetele executive ale organizațiilor regionale. Organizația regională constă din comitetul regional compus din secretarii comitetelor județene, din câți-va membrii aleși de consiliul general regional și din secretarul regional; consiliul general regional se compune din totalitatea membrilor comitetelor județene. Organizația județeană constă din un comitet județean compus 5-9 membri și un secretar județean. Notăm că din organizațiile Tineretului sunt excluse calitățile de președinți, fiind înlocuite cu acelea de Secretari.

Conducătorul suprem al Tineretului este Președintele Partidului, secundat de Secretarul General al Tineretului.

Regulamentul prevede, mai amănunțit, mijloacele de realizare ale scopurilor specificate de statut. Partidul va numi instructori pentru inițierea în programul partidului.

Se pot organiza și Secții universitare, cu secretar și comitet aparte, însă colaborând cu celelalte comitete ale Tineretului.

Nu este greu de desprins însemnătatea pe care trezuesă o aibă, în viața de partid, tineretul bine organizat, instruit și disciplinat. Partidul național-țărănesc, prin intuiția admirabilă și volnța hotărâtă a Președintelui său, pășește la organizarea tineretului țării în spiritul democrației disciplinate, al naționalismului luminat și al țărănismului tenace. Spiritul general al acestei organizații tineresci trebuie să fie revoluționar, cu scopul precis de a preface radical așezările de orice fel ale țării. Țărănimea este obiectivul de căpetenie. Țara de mâine nu poate fi mare și puternică fără o țărănime luminată, sănătoasă și înstărită. Tineretul trebuie să se deprindă, din vreme, să aprofundeze problemele de viață ale țărânimii pentruca, mai târziu, când țara va fi condusă de el, să știe ce trebuie să realizeze și cum anume.

Se va da cea mai mare atențiune organizării Tineretului. Se începe o viață nouă pe care nu o vom putea clăni temeinic fără luptători pregătiți și hotărâți. Politica nu mai poate, nu mai trebuie să fie politicianism, așteptarea de venire la putere pentru a da și a lua demnități.

Trebuia să lucrăm organic, în adâncime și din vreme; cadrele de mâine ale partidului să fie formate de acei cari și-au făcut ucenicia în Tineret, dovedind onestitate, hărnicie și spirit de disciplină. Numai atunci vom avea o viață politică demnă și creatoare de valori durabile, când în viața publică vor interveni numai oamenii de caracter, bine pregătiți și energici. Și formarea acestora revine, în primul rând, Tineretului partidului național-țărănesc, condus de marele caracter, de mintea și de voința dlui Ion Mihalache.

(Țara de mâine)

Vlcto. Jinga, prof. Cluj.

In atențiunea autorităților respective

În ziua de 6 I. c. de dl dr Augustin Lazăr fost prefect s'a deplasat în comuna Gura-Honț pentru a ține o consfătuire cu șefii organizațiilor locale din acest sector. Aci șeful postului de jandarmi din loc i-a făcut dificultăți.

Șefii de organizații adânc indignați au cerut să-și ia satisfacția pe loc, dar au fost calmați de dl Augustin Lazăr.

Întrebăm pe dl prefect și pe dl comandant al Legiunii: dumnealor au dat ordin să se încerce suprimarea libertăților cetățenești? Și pe ce bază?

Noi vom aviza Parchetului general pentru abuz de putere.

Activitatea în Arad

În ziua de 9 Iunie s'a ținut o adunare în suburbia Pârneava sub președinția dlui Mihai Cosma v. președ. organizației naț. țăr. a jud. Arad la invitarea șefului de sector.

Vorbește dl **Popovici** șeful sectorului și președintele org. respective și accentuează următoarele: Imi pare rău că vați întrunit într'un număr așa de mic, dar n'am avut ce face căci n'a fost timp.

Sectorul nostru este cel mai mare unde celelalte partide nu au nici un partizan. Deaceia suntem onorați de prezența intelectualilor noștri dela centru. Îi salutăm pe toți de bunavoință și ca o scuză își exprimă din nou părerea de rău că sunt prea puțini prezenți spunând că n'a avut pe cine să trimită după ei.

Propune apoi ca înainte de vorbiri să se aleagă șase delegați pentru adunarea generală a orașului.

DI AL. BOȘIAC vorbește despre organizarea orașului și folosul ei. Promite că Pârnevei i se va acorda cea mai mare atenție în viitoarea guvernare, fiindcă această suburbie a fost cea mai persecutată și sub domnia maghiară, de tristă amintire, fiind cel mai românesc cartier. N'am făcut nimic până acum pentru dv și mă mir cum mai am nas să vin în mijlocul dvoastră. Dar sper că vom face în viitor. Oți fi greșit dar nu cu rea intenție.

Critică apoi politica liberalilor care în orașul nostru este în legătură cu comisia interimară.

Infieră cu cuvinte energice panamaul cu Uzinele electrice dela Arad, expunând pe larg atentatul contra avutului public.

Inchee cu cuvintele: trăiască dnii Ion Mihalache și Iuliu Maniu.

Vorbește dl **Colonel Babescu**: Amintește că a mâncat la masă cu patru împărați: Franț Iosif, Carol al IV-lea, Ferdinand I al României și M. S. Regele nostru Carol al II-lea căruia îi urează sănătate.

Mă voi ocupa de politica orașului — spune dsa. Ungurii au făcut pentru ei când era țara lor. De când este România niciun primar n'a făcut nimic pentru dvoastră. Dece mor copiii noștri de aici din suburbia aceasta? Fiindcă n'avem canalizare, lumină; fiindcă înotăm în noroiul străzilor desfundate.

Nu s'a ocupat nimeni cu pavarea străzilor noastre. Oricine va fi Primar trebuie să se ocupe de suburbii. Dacă nu, să meargă.

Au fost buni și primarii din trecut, dar vrem să fie și mai buni.

Nouă nu ni trebuie primari cari să facă economie, iar noi să trăim în mizerie, ci, primari cari să lucreze pentru noi.

Arată apoi ce îmbunătățiri s'ar putea face și propune ca pentru toate acestea să se facă un program depe acuma.

Toți trebuie să fiți însă pe lângă partidul național-țărănesc. Rândul trecut unde ați fost, căci numai 86 v'ați prezentat la vot? Unde au fost ceilalți? (Este întrerupt de dl Popovici care justifică: n'au fost lăsați.) Povestește apoi că singur a dus lupta electorală în Pârneava.

Apelează la străngerea rândurilor.

DI. DR. GRIGOROVICI spune: Dacă cei 400 de membri pe cari spune că îi are înscrși șeful dv., dl. Popovici, sunt și în realitate, nu numai pe hârtie, atunci sunt convins că veți putea lucra cu folos.

Ceilalți vorbitori v'au lămurit chestiunile locale. Eu vă voi vorbi despre politica noastră în genere.

Avem un șef care nu s'a pus el, ca Iorga de exemplu. Șeful nostru Ion Mihalache a fost pus acolo, împins de dorința și puterea maselor, a poporului trecând peste toate piedicile puse de celelalte partide.

Știți dv. că liberalii au guvernat întotdeauna prin dictatură cu jandarmi și poliție.

Toluși ideea a învins fiindcă ideea țărănească era a poporului, a dvoastră.

Partidul nostru este partid democratic. Și eu sunt liniștit când știu că Ion Mihalache și Iuliu Maniu vorbesc în numele țării, pentru că aceștia nu luptă pentru interese personale ci, pentru binele întregii țări.

Salvarea poporului stă numai în democrație. În publicitatea și controlul public al tuturor actelor de interes general.

La noi e dictatură comuflată.

Inchee cu: Trăiască part. Național-Țărănesc.

DI MIHAI COSMA începând vorbirea, domnia sa mulțumește vorbitorilor anterori pentru felul cum au tratat chestiunile. Mulțumește în mod deosebit dlui C. A. Teodorescu, secretarul general, care este inima partidului nostru, prin munca ce o depune. Mulțumește apoi întregii asistențe.

În continuare vorbește despre impresiile culese din cea mai mare parte a județului pe care a cutreerat-o și este bucuros aflând că țărani stau cu credință în jurul partidului naț.-țăr. în jurul dlui Ion Mihalache și Statului Țărănesc.

Atacă politica liberală, apăsătoare a muncitorimii și țărănimii; care se bazează pe traiul din munca altuia.

Arată că cea mai mare putere a liberalilor stă în capital, cu care au încercat să cumpere aproape pe toți fruntașii noștri. Desbinările din partidul nostru se datorează numai acestei acțiuni de desbinare.

Deaceia în 1928 când am votat legea contra cametei, lovind în capital, după 48 ore am și plecat dela guvern.

Va veni o vreme când Statul țărănesc va dărâma toți dușmanii poporului, pentru a-i da toate drepturile sale sfinte și puțința de a trăi mai bine.

Craiul cel nou dl Ion Mihalache apostolul țărănimii, aceasta o vrea. Guvernul se clatină, dar nu știm cine va fi chemat, pentru că „fierbe cazanul satanei“.

Țărănimea și muncitorimea însă va învinge.

Câți sunteți aicea toți trebuie să fiți apostolii Statului Țărănesc.

Să știți însă că Statul țărănesc nu însemnează că se vor face miniștri, ingineri etc. din țărani dela plug ci, din fiii lor cari sunt pregătiți pentru acestea. Fiecare va fi la locul lui.

Vorbește apoi de „numerus valachicus“ arătând cât este de falsă și tendențioasă această formulă, cei plecați fiind unii dintre acei ce nu iubesc poporul.

Termina cu Trăiască part. Național Țărănesc, Trăiască M. S. Regele.

Seara fruntașii au luat o masă comună unde s'a decis ca cea mai multă muncă de organizare trebuie să fie consacrată județului. **Rep.**

Cărți
Afișe
Ziare
Imprimare la

Concordia

Inst. de Arte Grafice și Edit. S. A.

ARAD, Str. V. Goldiș 6

●●● Viața internă ●●●

Săptămâna trecută dl Mihai Popovici fost ministru de finanțe a fost grav împușcat cu două focuri de revolver de către frațele său inginer Ștefan Popovici.

Cauza a fost o ceartă veche pentru chestiuni materiale.

Atins de gloanțe fostul ministru s'a prăbușit. Criminalul s'apucase să facă niște scrisori, dar fiind surprins de poliție s'a sinucis cu două focuri de revolver.

DI Mihai Popovici însă, fiind rezistent și neatins mortal se află în afară de pericol, până în prezent.

DI Ion Mihalache președ. part. nostru a trimis dnei Adela Mihai Popovici, la Brașov, următoarea telegramă:

„Sguduții de vestea nenorocirii ce v'a amenințat, pentru un moment, dar de care Dumnezeu v'a scăpat, Vă urăm grabnică și desăvârșită însănătoșire a prietenului nostru Mihai Popovici.

Vă rugăm a ne ține în curent, la telefon, cât de des

Ion Mihalache

DI Dinu Brătianu șeful partidului liberal din care face parte actualul guvern, s'a dus la plimbare în loc să ia parte la serbările din 8 Iunie.

Oare, nu-l va trimite la plimbare?..

Partidul liberal a intrat în faza de desmembrare.

Zilele acestea va pune în practică un alt regim economic contrar voinței dlui Manolescu Strunga, care, nici nu vrea să-l aprobe dar nici nu demisionează din guvern. Curată comedie de prost gust.

În toate organizațiile județene din țară au început certurile între liberali. Ion Ghiață prefectul jud. Ilfov, Petre Ghiață și alți fruntași au fost dați afară din partid.

Aproape peste tot sunt împărșiți în două sau mai multe tabere cari deabia așteaptă momentul să se încere. Așa la Mehedinți, Arad, Bihor, etc.

DI colonel Gabriel Marinescu prefectul capitalei, deci funcționar administrativ a ținut o conferință la radio, fără autorizație, în ziua de 8 Iunie ofensând toate guvernele Țării dinainte de restaurație, lăsând impresia că la noi este haos, desordine și nesiguranță.

Partidul Național-Țărănesc întrebă guvernul și partidul liberal care vorbește mult în alte împrejurări: așa înțelege să serbeze ziua restaurației? Numai atât a avut de spus?

Dealțul a spus destul și a fost deplin înțeles.

DI Ion Mihalache, în numele partidului, a protestat către dl prim-ministru Tătărescu, dar este nemulțumit de răspunsul primit.

Partidul Național-Țărănesc nu mai poate tolera jafurile liberalilor. Deaceia se fac pregătiri intense pentru o formidabilă manifestație în București, la care vor lua parte 250000 de cetățeni.

Eșirea d. Marinescu la Radio fără autorizația guvernului, amintește întâmplarea asemănătoare a partidului naț.-țăr. când a căzut ca o pasăre cu aripile frânte, tot din această cauză.

Dar repetarea acestui caz alăturată de alte evenimente ne face să credem că ceva plutește în văzduhul vieții noastre politice.

Acest ceva este mai mult decât o cădere de guvern. În tot cazul Nația nu va pieri.

**Național-Țărăniștii din organizația
jud. Arad sprijinesc în primul rând
ziarul „Românul“ care este al lor**

Citiți și răspândiți

„ROMÂNUL“

Din lumea largă

Franța. Guvernul Flandin a căzut cu două săptămâni mai înainte, fiindcă ceruse parlamentului (deputaților poporului) depline puteri să facă ce va crede de bine pentru echilibrarea bugetului, fără însă să dea explicații.

A urmat Bouisson. Acesta a cerut acelaș lucru, fiindcă economia franceză trebuia salvată, dar cu prea multă vorbă nu se poate face.

Parlamentul francez a cerut explicații; adică în ce fel va lucra. Explicațiile au fost refuzate și guvernul Buisson a căzut în câteva zile.

Și a venit Laval cu un guvern de uniune națională.

Cauza acestor frecări o formează situația economică rea din Franța și „cei 200 de feudali moderni“ din Franța adică bancherii particulari cari în mână toată viața Franței jucându-se după plac cu toate guvernele.

Partidele socialiste cer și sunt pe cale de a realiza lovitură victorioasă contra acestor vampiri cari sug și din sângele nostru românesc.

Africa. Războiul dintre Italia și Abisinia este gata să izbucnească cât de curând. Se așteaptă doar răcorirea vremii, care se întâmplă prin Iulie când încep ploile pe acolo.

Anglia se gândește deacuma la evacuarea tuturor europenilor din Abisinia, pentru că le-ar fi viața în pericol.

China a primit toate condițiile puse de Japonezi, așa că politica japoneză a învins pe cea Sovietică în China.

Intre România și Rusia Sovietică s'a încheiat un tratat de alianță și amiciție, prin care Rusia se obligă să înceteze orice mișcare bolșevică sau comunistă în România.

E un tratat care ridică mult valoarea politică și diplomatică a României, mulțumită dlui N. Titulescu.

Anglia se face a crede în declarațiile de pace ale Germaniei, dar se înarmează pentru orice caz, dorind să fie neîntrecută de nici o altă putere.

Adunarea populară în Cluj se va ține în ziua de 29 Iunie a. c.

Partidul Național-Tărănesc, conștient de răspunderea ce-o are față de opinia publică românească, văzând că țara se destramă sub guvernarea liberală a hotărât să țină o serie de întruniri populare în care să se arate politica nefastă dusă de regimul liberal pe spina țării, și ca urmare acestei politici să ceară demiterea lui dela cărma statului.

După grandioasele adunări dela Craiova Chișineu, Cernăuți, unde zeci de mii de oameni au cerut imediată îndepărtare a samsarilor liberali dela conducere, a sosit vremea ca Ardealul să se asocieze acestei cereri, protestând cu indignare modului nerușinat, cum aceste lipitori știu să treacă în posesia lor avuțiile statului.

În acest scop, în ziua de 29 Iunie, ziua sfântului Petru și Pavel, partidul nostru va ține o mare adunare în Cluj, la care vor lua parte toate organizațiile județene din întreg Ardealul și delegați ai organizațiilor județene din întreaga țară.

În vederea reușitei acestei adunări D-nii șefi de sectoare, sunt rugați să facă tot posibilul, ca din sectoare D-lor să vină la Cluj câți mai mulți membri. De numărul membrilor lor cu care se va prezenta la adunarea dela Cluj fiecare șef de sector va fi drept răspunzător. Tot d-nii șefi de sectoare se vor îngriji de timpul plecării; important este că în ziua de 29 Iunie ora 8 dimineața să fie în Cluj. La această întrunire vor lua parte toți fruntașii în cap cu D-nii Ion Mihalache și Iuliu Maniu.

Incep să se vadă secretele

Vă spuneam, mai săptămânile trecute, că scrisorile încheiate de ministrul actual dela industrie și comerț cu Germania creiază pentru noi numai obligații, iar pentru țara cu mașini multe numai avantaje. Că noi suntem forțați să cumpărăm produsele industriei lor, așa cum ei știu să le facă pentru alții și așa cum le vedem noi atunci când aproape fiecare încercare de zbor cu aeroplanele omoară un pilot.

Mai spuneam că mașinile și toate furniturile dela C.F.R., venite din Germania în contul datoriilor de război, trebuiesc plătite că așa vrea țara care ni le-a trimis.

De data aceasta o să vă spun ceva din cele 11 scrisori secrete. Cele 11 scrisori, se zice, fac parte din conferința cu Germania. Ce-o fi'n ele nimeni nu știe, că nu se spune. Cu toate acestea, încep să se vadă.

Iată:

S'au frimes în zilele acestea în Germania 1600 wg. de grâu. De preț nu mai vorădim, el se știe: fără bani gata. Nici despre „prima de export“ nu mai zicem nimic că ea niciodată

n'a intrat în mâna plugarului ci întotdeauna în buzunarul gheșefarilor cari nu și-au înodat mâinile pe sapa și coarnele plugului.

Altceva mai deochiat. Grăul a fost al nostru și-l trimiteau tocmai în Germania. Până acolo e cale destul de lungă. Cu trenul sau pe apă trebuia transportat. Mai convenabil pe apă și atunci așa s'a hotărât. Dar cine să-l transporte. Dela sine înțeles țara care-l duce primește plata. Și aceea trebuie să fie țara noastră, fiindcă noi plătim. Și de ce să îmbogățim navigația streină, creind surse de venituri altor țări? De ce statul să asvârle banii peste granițe? De ce să nu scoată dintr'un buzunar într'altul, când o poate face?

Dar vezi, Doamne, că n'afăcut-o Grăul l'au transportat vasele germane nu cele românești. Și atunci și banii au plecat odată cu grăul spre țara cu oameni mai cuminiți, decât ai noștri.

Aceasta pentru că așa era scris în hârtiile purtătoare de secret.

Vedeți ce conducători are țara asta? Vă mai întrebați de săracie?

I. L. Bolovan

ZIUA RESTAURAȚIEI LA ARAD

Cu mult timp înainte s'au făcut pregătiri pentru sărbătorirea zilei de 8 Iunie — ziua Restaurației — în amintirea acelei zile pline de vie amintiri, când poporul român, într'un entuziasm fără seamăn, readucea în țară pe iubitul său Pribeag — pe prințul exilat de o oligarhie acaparatoare — azi iubitul nostru Rege Carol al II-lea.

Ziua de 8 Iunie 1930 era menită să însemneze o eră nouă în viața României-Mari; o eră de eliberare din încălușarea sufocantă a unui sistem politic bazat pe dictatura deghizată. Și așa a fost.

Deaceia serbarea acestei zile a întrecut în fast orice altă zil

Poporul românesc și în special fineretul a arătat cu această ocazie cât de iubit este Regele nostru.

La orele 9 sosind d-nii general Antonescu și Serb, împreună cu prefectul orașului și primarul au trecut în revistă trupa și coloanele civile, primind salutul străjeresc.

După serviciul religios oficial de I. P. C. Arh. Suciu, asistat de un sobor de preoți, s'a arborat pavilionul național, într'o atmosferă impresionantă mărită de intonația Imnului Regal Român.

La ora 12 au început manifestațiile sportive și artistice pe arena „Gloria“ unde s'au remarcat: Școala profesională împreună cu Școala normală de băieți prin vioiciunea dansului românesc, Liceul de fete prin frumusețea costumelor și eleganță, dar fără vioiciune și Școala primară Nr. 22 fiind la înălțime în toate privințele (costume, exerciții și dansuri), rezultatul frumos datorându-se hărniciei și interesului pentru activitatea extrașcolară depus de distinsele învățătoare Aurelia Tișiriga și Maftei cari muncesc fără să se așezeze.

După amiaz au fost exhibiții sportive și atletice, iar seara până noaptea târziu retragerea cu forțe și o impresionantă șezătoare cercetăsească la foc.

Ziua de 8 Iunie s'a încheiat în ordine și entuziasm, iar manifestațiile nemaipomenite în Arad au fost o slabă expresie a omagiului pe care fineturile de vest îl adresează M. S. Regelui Carol II al României-Mari.

Și o pată neagră

Acordarea biletelor pentru tribună a lăsat foarte mult de dorit fiind chiar scandalos. Profesori bătrâni și învățători precum și

alte personalități cari nu aveau norocul să fie cunoscute de portarul tribunei, n'au putut lua parte în timp ce ușierii și servitorii prefecturii primăriei etc. cu rude și prieteni având bilete și... trecere, au avut și loc la tribună.

Foarte rușinos.

O altă rușine a constituit-o și faptul că după masă a lipsit muzica, exercițiile libere și horele executându-se după flueriță și cântare din gură.

Caraghioslăc curat!..

S'a avut grijă să se umbrească cu ceva măreția zilei.

Rep.

Partea oficială

Di dr. I. Alămureanu, în urma atitudinii sale, este exclus din cadrele partidului Național-Tărănesc.

În sectorul format din comunele notariatelor: Căpruța și Bărzava este numit ca șef de sector pâr. Adrian Mursa din Bătuța.

În sectorului format din comunele notariatului vărădia de Mureș, este numit d. Ion Ungureanu, având ca subșef pe d. Mariș Vasile din Mocioni care va lucra în înțelegere cu șeful sectorului.

Aceasta ține loc de orice altă comunicare.

D-nii numiți mai sus se vor interesa de aproape de organizațiile comunale raportând secretariatului general asupra situației.

Șefii de sectoare și președ. org. comunale sunt invitați să se îngrijească de plata aboamentului la „Românul“ și vărsarea taxelor anuale prevăzute în statut.

La sediul secretariatului general din Arad se găsesc: Programul partidului nostru și statutele modificate cu prețul de 25 lei. Șefii de sectoare și organizațiile comunale sunt invitați a și le procura, fiind absolut necesare pentru lămurirea poporului.

Mihai Cosma
președinte

C. A. Teodorescu
secretar general

Viața politică internă la o cotitură

-- Un caz care se repetă --

Discursul rostit, la Radio, de către d. prefect al Capitalei a provocat o gravă agitație în lumea noastră politică. D. I. Mihalache, șeful partidului național-țărănesc a reacționat imediat, adresând o scrisoare d-lui prim ministru.

În scrisoarea d-sale — care a făcut o impresie puternică în opinia publică — șeful partidului național-țărănesc spune, între altele:

„Ceeace caut să înțeleg și nu isbutesc, este ofensarea gravă adresată de un funcționar administrativ, printr-o instituție publică precum este societatea de Radio, tuturor guvernelor Țării ce s-au succedat în anii de dinaintea Restaurației; și ofensarea partidelor politice care au sprijinit aceste guverne. Nici Regenta, în compunerea ei și în calificarea persoanelor care au alcătuit-o n'a fost cruțată de polemica d-lui conferențiar al comemorării Restaurației“.

Și mai departe:

„Nepedepsirea promptă și publică a unor elemente ce nu înțeleg să rămână în rolul lor legal, ar lăsa impresia că guvernul e lipsit de conștiința răspunderii, de demnitate, de autoritate, de prestigiu.“

Pe de altă parte, guvernul ar încuraja indirect, tendințele nefaste pentru Țară și Coroană, ce încep să se manifeste anume de a deplasa răspunderile în alte sfere decât acelea precizate de Pactul constituțional și care se opresc exclusiv asupra guvernelor.

Dacă am intrat formal și solemn în domeniul anarhiei oficiale și irresponsible, să o știm cu un caz mai de vreme“.

Într-adevăr, intervenția d-lui Gabriel Marinescu apare stranie.

Un funcționar administrativ — care prin funcțiunea sa este obligat la o rezervă și la o discreție excesivă — nu poate să facă polemici politice cu partidele și cu guvernele.

Cu atât mai regretabilă este ieșirea d-lui prefect al Capitalei, cu cât ea a provocat o nouă încordare politică care, în împrejurările generale de azi, poate să ducă la agitații de care țara trebuie să fie scutită.

Măsura disciplinară luată de guvern împotriva d-lui col. Marinescu e cu totul insuficientă față de gravitatea faptului.

Partidul național-țărănesc este în drept să constate — prin comunicatul dat aseară:

„că guvernul nu s'a simțit în măsură să aplice o sancțiune efectivă împotriva funcționarilor vinovați, nici n'a avut demnitatea de a trage consecințele care se impuneau, situându-se astfel într-o adevărată dependență față de un funcționar subaltern“.

Partidul național-țărănesc nu înțelege însă să se limiteze la simple proteste.

„Dreptatea“ a fost confiscată

În cursul după amiezi „Dreptatea“ a fost confiscată, iar tipografia unde se imprimă oficial național-țărănesc închisă pe 15 zile.

Drept urmare a acestor fapte a avut loc în spre seară, o întrevedere între dnii G. Tătărescu și Virgil Madgearu.

D. Madgearu a cerut primului ministru să dea dispozițiuni pentru ridicarea măsurii de confiscarea „Dreptății“ și de închiderea a tipografiei implicate.

D. Gh. Tătărescu a dat imediat dispozițiuni în consecință astfel că tipografia n'a mai fost închisă, iar „Dreptatea“ va putea apare din nou cu textele ce i-au fost interzise.

După întrevederea cu primul ministru, d. Madgearu a venit la clubul național-țărănesc, pentru a comunica membrilor delegației permanente rezultatul demersului d-sale.

În cursul ședinței d. Ion Mihalache a fost chemat la telefon de d. G. Tătărescu și apoi de d. Ion Inuleț care i-au comunicat că

d. prefect al poliției Capitalei a fost pedepsit. Bineînțeles că d. Mihalache a arătat d-lor Tătărescu și Inuleț nemulțumirea sa față de sancțiunea ușoară aplicată prefectului de poliție.

„Delegația permanentă a comitetului executiv central a ținut ședință în ziua de 10 Iunie cor., și, în urma discuțiilor ce au avut loc asupra situației politice, a hotărât următoarele:

1) Se declară în totul de acord cu punctul de vedere exprimat de președintele său și aprobă programul de acțiune prezentat.

2) În legătură cu incidentul provocat de prefectul poliției Capitalei, delegația subliniază situația anormală și gravă ce s'a creat prin actul de polemică politică întreprins de un funcționar de stat, prin instituții publice, împotriva guvernelor și partidelor țării;

constată că guvernul nu s'a simțit în măsură a aplica o sancțiune efectivă împotriva funcționarilor vinovați și nici nu a avut demnitatea de a trage consecințele care se impuneau, situându-se astfel într-o adevărată dependență față de un funcționar subaltern;

înfierează un guvern care se dovedește totalmente lipsit și de independență și de prestigiu, devenind în modul acesta un pericol pentru viața constituțională a țării,

Partidul național-țărănesc găsește astfel o îndreptățire mai mult a acțiunii ce a întreprins în vederea instaurării unui regim de responsabilitate și de demnitate“.

Posta redacției

D-lui Demșe Ion senior. Chișineu-Criș, și tuturor acelor domni cari se plâng că nu primesc ziarul „Românul“.

Facem cunoscut că noi expedim regulat ziarul tuturor abonaților, șefilor de sectoare, și președ. org. comunale. Cauza că nu-l primiți sunteți rugați să o căutați fie la oficiile de poștă respective, fie la autoritățile comunale. În caz că aflați sunteți rugați să ne avizați și veți fi mulțumiți de măsurile ce le vom lua.

Redacția

CITIȚI „ROMÂNUL“

VERBOMANIA

(SATIRA
ZILEI)

Este interesanta publicație a dlui **GH. TUDOR** învățător în Zarand din jud. Arad.

Amintim că dsa este unul dintre învățătorii, cari se țin la înălțime, iar în ceia ce privește pregătirea sa personală, menționăm că dând examenul de definitiv în anul acesta a reușit să fie primul dintre câteva sute de concurenți.

Lucrarea d-sale tratează o problemă care va deștepta mult interes pentru cei frământați de pasiunea unei nerăbdătoare dorințe de transformare a realităților pe care le trăim.

Nu ne ocupăm acum mai profund de această lucrare, dar având în vedere noutatea subiectului tratat și interesanta problemă pe care o debata, cu o amuzantă sprinteneală de spirit, uneori de o ironie tăioasă, iar alteori cu o aspră seriozitate de adevărat cenzor moral o recomandăm tuturor dlor învățători, profesori și alte categorii de intelectuali.

Adăogăm că distinsul autor este conțudăfanul nostru, care ne onorează catedra învățământului public.

Lucrarea este tipărită de tipografia „Concordia“ S. A. Arad.

Se poate comanda la autor și la librăria „Concordia“, Gh. Munteanu cu prețul 30 lei.

Ion D. Ungureanu

Declarațiile D-lui I. Mihalache

După constătuirea avută cu d. Mihai Popovici, d. Mihalache a fost înconjurat de ziaristi, cari i-au solicitat un interview. Prima chestiune abordată a fost aceea privitoare la conferința d-lui Marinescu, care a făcut atâta vâlvă. D. Mihalache a răspuns:

— Această chestiune va rămâne la ordinea zilei, atâta timp cât vom avea un asemenea guvern!

— Dar despre acțiunea d-lui Vaida, ce ne puteți spune? au întrebat ziaristii.

— Mai bine întrebați-l pe el. Dacă vreți să știți părerea noastră, așteptați manifestația de Luni și reflectați asupra manifestațiilor din ultimul timp ale partidului nostru.

Vă rog să precizați și să accentuați că faptul plecării mele imediate, care coincide cu venirea d-lui Maniu la Brașov, nu trebuie atribuit decât chemării mele urgente la Topoloveni, unde am de rezolvat o serie de chestiuni importante, în interesul general al populației.

Eu cu d. Maniu suntem în perfectă unitate de vederi și veți constata aceasta odată mai mult, Luni, când vom fi împreună la manifestație.

COMERCIANȚI

faceți reclamă în ziarul
Românul și ve-ți încheia
bilanțul anului cu

BENEFICIU

Informațiuni

Știți că Turcii din Dobrogea pleacă în țara lor, iar pământurile și gospodăriile le vând. După lege Statul singur, prin instituțiile sale, are dreptul să le cumpere pentru a nu ajunge pe mâna sfirenilor, sau a coloniza pe ele Români din alte părți.

Liberalii însă au găsit mijlocul să se îmbogățească înființând niște cooperative camufluate formate din primarii, primpretorii și alți oameni de ai lor, cari, prin cooperative obțin bani și cumpără pământurile pe seama lor, din averea Țării.

În urma evenimentelor din urmă dl Dinu Brătianu a rupt orice raporturi cu dl G. Tătărescu. Guvernul se gândește deja la o retragere pe motivul cuvântării d. G. Marinescu la Radio. Un alt motiv ar fi că se cere modificarea Constituției, răpindu-se unele drepturi ale Poporului, deja câștigate.

Tiparul CONCORDIA Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad, Strada V. Goldis Nr. 6